

Handläggare
Jacob Jonsson
08-508 26 325**Till**
Trafiknämnden
2022-12-15

Höjning av parkeringsavgifter i taxeområde 1, 2 och 3. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar om höjning av besöksparkeringsavgifter i taxeområde 1, 2 och 3 enligt förslag om nya taxor i bilaga 1.
2. Trafiknämnden beslutar att de nya avgifterna ska börja gälla från den 1 april 2023, under förutsättning att kommunfullmäktige fastställer beslutet senast den 6 mars.
3. Trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att fastställa beslutet.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
AvdelningschefJosefine Mittermaier
Enhetschef

Sammanfattning

I budgetförslaget för 2023 anges att avgifter för besöksparkering i taxeområde 1-3 ska höjas.

Staden har ett mål om 15 procent lediga parkeringsplatser i innerstaden dagtid. Detta för att minska söktrafik vilket bidrar till bättre framkomlighet och mindre miljöbelastning, för att minska dubbelparkering m.m.

Mätningar visar att beläggningen på gatumark i innerstaden är högre än önskvärt för att åstadkomma god tillgänglighet och framkomlighet. Avgiften för besöksparkering behöver höjas för att

öka omsättningen på parkeringsplatserna och säkerställa att avgifterna är i nivå med det generella kostnadsläget.

Kontoret föreslår en höjning av besöksparkeringsavgifterna inom taxeområde 1, 2 och 3 med 5 kr/timme samt att besöksparkering för MC, taxa 11, 12 och 13, höjs för att motsvara en fjärdedel av motsvarande nya besökstaxor. Se bilaga 1.

Kontorets analys är att föreslagna höjningar av avgifterna kommer ordna trafiken bättre än nuvarande avgiftsnivå.

Bakgrund

I finansborgarrådets förslag till budget för 2023 anges att parkeringsavgifter är stadens kraftfullaste verktyg för att säkerställa framkomlighet och ordning i trafiken. Avgiftsnivåerna har under det senaste decenniet legat på samma nivå och styrkan i styrmedlen har därför avtagit i takt med inflation. Därför ska avgiften för besöksparkering höjas för att stärka framkomligheten och för att säkerställa att parkeringsregler och -avgifter är förenliga med ett växande Stockholm.

Enligt 2 § lag (1957:259) om rätt för en kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. får en kommun ta ut en avgift för rätten att parkera på sådana allmänna platser som står under kommunens förvaltning. Syftet med parkeringsavgifter är att ordna trafiken. Lagen säger att ”avgiftens storlek skall därvid alltid avvägas med hänsyn till vad som behövs för trafikens ändamålsenliga ordnande. Grunder för beräkningen ska fastställas av kommunfullmäktige”. I förarbeten och utredningar till lagen framgår att parkeringsavgifterna ska användas för öka omsättningen på attraktiva parkeringsplatser, motverka långtidsuppställning och i viss mån för att underlätta parkeringsövervakningen.

Nedan redovisas en sammanställning av nuvarande taxor och avgiftstider inom taxeområde 1, 2 och 3:

Taxa 1: Avgiftsnivån fastställdes år 2016 till:

- 50 kr/timme alla dagar, dygnet runt.

Taxa 2: Avgiftsnivån fastställdes år 2012 till:

- Vardag utom vardag före sön- och helgdag: 26 kronor per timme, mellan klockan 07.00 och 21.00. Övrig tid 15 kronor per timme.

- Vardag före sön- och helgdag: 26 kronor per timme, mellan klockan 09.00 och 19.00. Övrig tid 15 kronor per timme.
- Sön- och helgdag: 26 kronor per timme, mellan klockan 09.00 och 19.00. Övrig tid 15 kronor per timme.

Förändrade avgiftstider inom taxeområde 2 trädde i kraft 1 september 2016.

Taxa 3: Avgiftsnivån fastställdes år 2009 till:

- Vardag utom vardag före sön- och helgdag: 15 kronor per timme, mellan klockan 07.00 och 19.00.
- Vardag före sön- och helgdag: 10 kronor per timme, mellan klockan 11.00 och 17.00.

Förändrade avgiftstider inom taxeområde 3 trädde i kraft 1 september 2016.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret och stadsledningskontoret.

Tillgänglighet gatumarksparkering

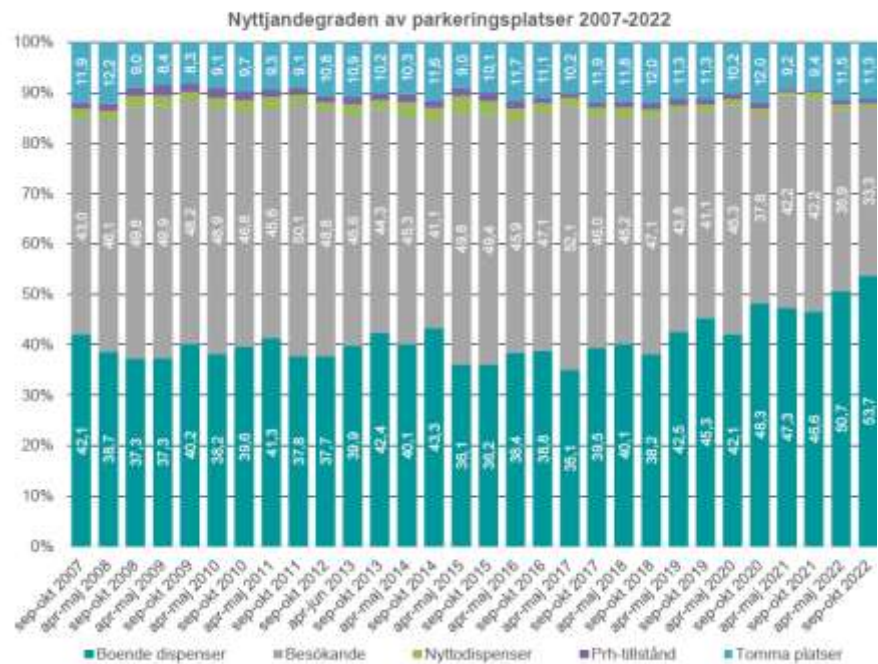
Kontoret genomför varje vår och höst parkeringsundersökningar för att mäta beläggningen i innerstaden med hjälp av konsulter. Mätningarna genomförs på så sätt att ungefär en tredjedel av gatorna i innerstaden mäts och sedan extrapoleras dessa data för att skapa förståelse för hur den totala beläggningen på gatumark utvecklar sig över tid.

Den senaste beläggningsmätningen genomfördes under hösten år 2022. Resultatet från mätningen visar att generellt i innerstaden var ca 89 procent av parkeringsplatserna upptagna och ca 11 procent var lediga.

I nämnda undersökning finns även mindre delområden redovisade. I de mindre områdena framgår en viss variation gällande beläggningen i innerstadens områden. I område Öst (de centralaste delarna av Östermalms stadsdel) fanns ca 8,5 procent lediga parkeringsplatser, i område Väst (Kungsholmen, Vasastaden och större delen av city) fanns ca 13,2 procent lediga parkeringsplatser och i område Syd (Södermalm) fanns ca 13,0 procent lediga parkeringsplatser.

Diagrammet nedan visar hur beläggningen sett ut sedan hösten 2007. Lediga parkeringsplatser visas i procent högst upp på staplarna.

Nyttjandegradsundersökning, avgiftsbelagda p-platser,

Diagrammet återfinns på s.10 i bilaga 2.

Mätningarna visar att det sedan år 2007 inte varit över 12 procent lediga parkeringsplatser, totalt sett, vid en enskild mätning. Viss variation finns inom de olika stadsdelarna och de olika åren men på aggregerad nivå har förhållandet mellan upptagna och lediga parkeringsplatser legat relativt konstant.

Staden har som mål att andelen lediga parkeringsplatser i innerstaden dagtid ska vara 15 procent. Detta för att minska söktrafik vilket bidrar till bättre framkomlighet och mindre miljöbelastning, för att minska dubbelparkering m.m.

Kontorets mätningar visar att beläggningen på gatumark i innerstaden är högre än önskvärt för att åstadkomma god tillgänglighet och framkomlighet.

Kostnadsutveckling

Parkeringsavgifterna i Stockholm höjs inte årligen med något index och följer därmed inte automatiskt den generella

kostnadsutvecklingen i samhället. I exempelvis taxa 3, som är den stora merparten av innerstaden, har avgiften per timme varit densamma sedan år 2009. Sett till den generella kostnadsutvecklingen har avgiften i dagsläget inte den trafikreglerande effekt som kontoret eftersträvar.

Området som idag utgör taxa 1 fick sin nuvarande prissättning år 2016 då avgiften ändrades från 41 kr/timme till dagens 50 kr/timme. Taxa 1 är ett relativt litet område där det finns ca 160 parkeringsplatser. Samtliga parkeringsplatser, förutom parkeringar för rörelsehindrade, är tidsbegränsade till 1 timme. Målsättningen med dessa platser är att det ska vara hög omsättning då de ligger i närhet till Centralstationen och Cityterminalen.

Inom taxa 2 justerades avgiftstiderna under år 2016 men alla avgifter bibehölls i enighet med tidigare beslut. I samband med att avgiftstiderna ändrades utökades även området med taxa 2. Se bilaga 1 för ytterligare information om tidigare avgiftstider och avgiftsnivåer.

I samband med projektet *Plan för gatuparkering* (år 2016) ändrades avgiftstiderna i taxa 3. Avgiftstiderna i taxa 3 är vardagar 07.00-19.00 och en lördagsavgift mellan 11.00-17.00 (en avgift på 10 kr/timme för lördagar infördes år 2016). Se bilaga 1 för ytterligare information om tidigare avgiftstider/avgiftsnivåer och bilaga 3 för kartbild över taxeområde 1-3.

Avgifter och förslag

I stycket om bakgrund framgår nuvarande avgiftsnivåer och avgiftstider. Kontoret föreslår att taxa 1-3 höjs med 5 kr/h och att MC-taxorna 11-13 höjs för att motsvara en fjärdedel av föreslagna besökstaxor inom taxeområde 1-3.

Vid en höjning enligt ovan blir kontorets förslag till nya taxor enligt följande:

- Taxa 1 går från 50 kr/h till 55 kr/h. Maxtiden för parkering förblir 1 timme.
- Taxa 2 går från 26 kr/h till 31 kr/h under dagtid och övrig tid går avgiften från 15 kr/h till 20 kr/h.
- Taxa 3 går från 15 kr/h till 20 kr/h vardagar och lördagsavgiften går från 10 kr/h till 15 kr/h.

Rättelse av förbiseendefel
16/1 2023.

- Taxa 11 (MC) går från ~~12,50 kr/h~~ 10 kr/h till 13,75 kr/h. Maxtiden för parkering förblir 1 timme.
- Taxa 12 (MC) går från 6,50 kr/h till 7,75 kr/h dagtid och övrig tid går avgiften från ~~3,75 kr/h~~ 4kr/h till 5 kr/h.
- Taxa 13 (MC) går från ~~3,75 kr/h~~ 4 kr/h till 5 kr/h vardagar och lördagsavgiften går från 2,50 kr/ till 3,75 kr/h.

Alla tider för när avgifternas tas ut förblir som i dagsläget. Se bilaga 1 för ytterligare information om avgifter och tider.

Analys och konsekvenser

I en växande stad är det viktigt att säkerställa framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet. Ett av de verktyg som finns tillgängliga för en kommun för att åstadkomma och upprätthålla framkomligheten i trafiken är parkeringsavgifter. Kontorets målsättning är att parkeringsavgifterna ska vara väl anpassade till de aktuella trafik- och parkeringsförhållandena som råder.

Kontoret har följt beläggningsnivån på gatuparkeringen i innerstaden sedan år 2007 och under hela denna period har beläggningen varit att anse som hög. När beläggningen är hög skapar det utmaningar med framkomlighet m.m. vilket försvårar kontorets uppdrag om att ordna trafiken. Staden har, i syfte att ordna trafiken, satt ett mål om att det generellt ska finnas 15 procent lediga parkeringsplatser i innerstaden dagtid, vilket inte uppnås med befintliga avgiftsnivåer.

Vidare har inflation och generella kostnadsökningar i samhället gjort att de avgifter som gäller inte längre ger samma styrande effekt som det var tänkt när de beslutades. Inom taxa 3, som är det största området i innerstaden, har samma avgift tillämpats sedan år 2009.

För att nå målet om en högre andel lediga parkeringsplatser krävs att avgiftsnivåerna för parkering i innerstaden höjs. Detta för att önskad trafikstyrande effekt ska kunna upprätthållas och tillgängligheten förbättras. I praktiken är parkeringsavgifter stadens kraftfullaste verktyg för att säkerställa framkomlighet och ordning i trafiken. Avgiftsnivåerna har under lång tid legat på samma nivå och styrkan i styrmedlen har därför avtagit i takt med inflation och generell kostnadsökningstakt i samhället.

Med anledning av ovanstående anser kontoret att avgiften för besöksparkering bör höjas för trafikens ordnande i syfte att främja en ökad framkomlighet.

Ekonomi

Det är svårt att med exakthet förutsäga vilken påverkan på nämndens budget som den föreslagna höjningen av avgifterna kommer att få. Den mest osäkra faktorn är i vilken utsträckning höjda avgifter påverkar människors beteenden. Högre avgifter lär till exempel innebära medföra något färre besöksparkere, något kortare parkeringstider, viss överflyttning till garageparkering och ökat användande av kapacitetsstarka färdmedel, m.m. Hur stora effekterna blir är dock svårt att förutsäga, men ett rimligt antagande kan vara att besöksparkeringen kommer att minska med ca 10 procent. Med ett sådant antagande, och ett införande av höjningarna från och med 1 april, gör kontoret bedömningen att höjningarna skulle kunna innebära en ökning av stadens intäkter med som mest 60 mnkr.

Om beläggningen minskar ytterligare, vilket är det huvudsakliga syftet med avgiftshöjningen, kommer även intäktsökningen att bli lägre än det som är redovisat ovan.

Trafikkontorets synpunkter

Kontorets analys är att föreslagna höjningar av avgifterna kommer att ordna trafiken bättre än nuvarande avgiftsnivå.

Mot bakgrund av ovanstående redogörelse föreslår trafikkontoret att trafiknämnden beslutar att avgifterna i taxa 1, 2 och 3 höjs med 5 kr/timme men att avgiftstiderna förblir desamma. Nya avgifter skulle, om förslaget godkänns, således bli:

Taxa 1	<ul style="list-style-type: none"> • Avgift alla dagar kl. 00-24: 55 kr/timme. Maxtid 1 timme.
Taxa 2	<ul style="list-style-type: none"> • Vardag utom vardag före sön- och helgdag: 31 kr/timme kl. 07.00-21.00. Övrig tid 20 kr/timme • Vardag före sön- och helgdag: 31 kr/timme kl. 09.00-19.00. Övrig tid 20 kr/timme • Sön- och helgdag: 31 kr/timme kl. 09.00-19.00. Övrig tid 20 kr/timme.

Taxa 3	<ul style="list-style-type: none"> • Vardag utom vardag före sön- och helgdag: 20 kr/timme kl. 07.00-19.00 • Vardag före sön- och helgdag: 15 kr/timme kl. 11.00-17.00
--------	---

Det finns platser utanför innerstaden som är reglerade med taxa 2 och 3 vilka kommer omfattas om föreslagna taxeändringar. Dessa platser är Stockholmsmässan och Alviksplan som är reglerade med taxa 2 och några gator i Kista är reglerade med taxa 3.

Vidare behöver taxorna 11, 12 och 13 för besöksparkering MC justeras. Tidigare har kommunfullmäktige fattat beslut som innebär att besöksparkering för MC ska kosta en fjärdedel av ordinarie besöksparkeringsavgift. Avgifterna för MC behöver därför justeras enligt följande:

Taxa 11	<ul style="list-style-type: none"> • Avgift alla dagar kl. 00-24: 13,75 kr/timme. Maxtid 1 timme.
Taxa 12	<ul style="list-style-type: none"> • Vardag utom vardag före sön- och helgdag: 7,75 kr/timme kl. 07.00-21.00. Övrig tid 5 kr/timme • Vardag före sön- och helgdag: 7,75 kr/timme kl. 09.00-19.00. Övrig tid 5 kr/timme • Sön- och helgdag: 7,75 kr/timme kl. 09.00-19.00. Övrig tid 5 kr/timme.
Taxa 13	<ul style="list-style-type: none"> • Vardag utom vardag före sön- och helgdag: 5 kr/timme kl. 07.00-19.00 • Vardag före sön- och helgdag: 3,75 kr/timme kl. 11.00-17.00

Kontorets förslag gällande taxorna 11, 12 och 13 är att de tidigare beslutade avgiftstiderna ligger kvar som i nuläget. Se bilaga 1 för ytterligare information. Kontoret föreslår att avgifterna börjar gälla från den 1 april 2023, under förutsättning att kommunfullmäktige fastställer beslutet senast den 6 mars.

Slut

Bilagor

1. Bilaga 1. Besöksparkeringsavgifter taxa 1, 2 och 3 samt MC taxa 11, 12 och 13.
2. Bilaga 3. Parkeringsundersökning hösten 2022.
3. Bilaga 3. Karta taxa 1-3.